

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลตามหลัก สังกัด ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

๓.๑ ขั้นตอนหรือรูปแบบการดำเนินการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ขั้นตอนหรือรูปแบบการดำเนินการวิจัย

๓.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากตำรา บทความและเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างข้อสมมติฐาน

๓.๑.๒ ศึกษาโดยวิจัยภาคสนาม (Field Survey) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อันเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะมาทำการวิเคราะห์ และเก็บข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายการศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา เขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

๓.๑.๓ ขั้นเตรียมการ คือทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำรา บทความวิชาการและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

๓.๑.๔ ขั้นการพัฒนาเครื่องมือ คือ ใช้กรอบแนวคิดเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยและหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาค่าความเที่ยงตรงจากเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิและนำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการวิจัยตรวจสอบแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

๓.๑.๕ ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นำแบบสอบถามที่คณะกรรมการปรับปรุงแล้วเก็บข้อมูลจากประชากร และกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนประถมศึกษา เขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

๓.๑.๖ ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล คือ นำข้อมูลที่ได้มาประเมินผล โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าต่างๆ เพื่อใช้ในการวิจัย

๓.๑.๗ ขั้นสรุปและอภิปรายผล คือ นำข้อมูลที่ได้มาอภิปรายและสรุปเป็นผลการศึกษาวิจัย โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลเนื้อหา แล้วนำเสนอเป็นรายงานการวิจัยต่อไป

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นหัวหน้าฝ่ายการศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำนวน ๗ โรงเรียน คือ ๑) โรงเรียนจันทร์ทองเยี่ยม ๒) โรงเรียนชอและฮศึกษา ๓) โรงเรียนสุเหร่าลากค้อน ๔) โรงเรียนเต็มรักศึกษา ๕) โรงเรียนบางคูตัด ๖) โรงเรียนระดิ่งหินประชาสรรค์ ๗) โรงเรียนระดิ่งหินประชาสรรค์ มีผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและครูผู้สอน ๒๘๑ คน ข้อมูลจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ครั้งนี้ได้คำนวณจากสูตรของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan. ได้ขนาดจำนวน ๑๖๒ คน วิธีการสุ่มโดยใช้วิธีการแบบง่าย ๆ (Random Sampling)

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์และเนื้อหาจากแนวคิดที่ต้องการศึกษาพร้อมทั้งนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง แบบสอบถามมี ๑ ชุด มีดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งการทำงาน ประสบการณ์การทำงาน เป็นคำถามปลายปิด (Closed Question)

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ๕ ระดับ ซึ่งประกอบด้วยเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ที่กำหนดไว้ในขอบเขตการศึกษา โดยกำหนดระดับการปฏิบัติไว้ ดังนี้

- ๕ หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ๔ หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ๓ หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ๒ หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- ๑ หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open – Ended) ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามหลักสังกัด ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

๓.๔ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. การศึกษาเอกสารต่างๆ ตำรา บทความและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลตามหลักสังกัด ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เพื่อนำมาประมวลเป็นข้อมูลที่ได้มาแล้วไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

๒. นำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาว่าตรงตามเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาหรือไม่ และเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

๓. นำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเนื้อหา (Content Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยหาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ หรือคำนิยามศัพท์ของการวิจัยกับรายการข้อคำถาม (Item-Objective Congruence Index : IOC) ซึ่งพิจารณาใน ๓ กรณี คือเห็นด้วย ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย ต่อคำถามนั้นๆ โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

- + ๑ หมายถึง มีความเห็นว่ามี ความสอดคล้องสัมพันธ์
- ๐ หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์
- ๑ หมายถึง มีความเห็นไม่สอดคล้องสัมพันธ์

๔. นำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)^๑ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๘๒

๕. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาให้แบบสอบถามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบถูกต้องแล้วไปจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายต่อไป

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไปยังโรงเรียนประถม เขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

๒. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และรับคืนด้วยตนเอง ในช่วงเวลา ๘.๓๐ – ๑๖.๐๐ น. ในเวลาราชการ

๓. หลังจากเก็บข้อมูลจากโรงเรียนประถมแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์สถิติบริการสังคมศาสตร์

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิจัยทางสังคมศาสตร์วิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑. หาความถี่ (Frequency) โดยนำข้อมูลตัวเลขที่ได้มารวบรวมแล้ววิเคราะห์หาความถี่

๒. หาค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์หาความถี่ มาหาค่าร้อยละของข้อมูลคำถามเป็นรายชื่อไป มี ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

^๑ส่วน สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวิริยาศาสตร์ จำกัด, ๒๕๓๘), หน้า ๒๐๐.

ตอนที่ ๒ สภาพปัจจุบันในการบริหารบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ ๔ คือ ๑) ด้านทาน ๒) ด้านปิยวาจา ๓) ด้านอรรถจริยา ๔) ด้านสมานัตตตา โดยให้คะแนน ๕.๔.๓.๒ และ ๑ ตามลำดับความเห็นมากที่สุดไปหาน้อยสุดดังที่กล่าวมาแล้ว

๓. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

คือรวมคะแนนแต่ละข้อเข้าด้วยกัน และทำการแจกแจงความถี่ของคะแนน แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความโดยแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งอ้างอิงอยู่ใน บุญชม ศรีสะอาด^๒ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
๔.๕๐ – ๕.๐๐	ระดับความเห็นมากที่สุด
๓.๕๐ – ๔.๔๕	ระดับความเห็นมาก
๒.๕๐ – ๓.๔๕	ระดับความเห็นปานกลาง
๑.๕๐ – ๒.๔๕	ระดับความเห็นน้อย
๑.๐๐ – ๑.๔๕	ระดับความเห็นน้อยที่สุด

การแปลความของค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนการแปลความหมายของค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือการนำค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่วิเคราะห์ได้มาแปลความหมายและวิเคราะห์ร่วมกับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดย ชูศรี วงศ์รัตน์ โดยกล่าวไว้ว่า “ค่าเฉลี่ยจะแปลควบคู่กับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ถ้าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีน้อยหรือใกล้ ๐ (ศูนย์) หมายความว่า ข้อมูลนั้นมีความกระเจายน้อย ถ้าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าสูงแสดงว่าค่าเฉลี่ยมีคะแนนกระจายมากตามค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน”^๓ และผู้วิจัยได้กำหนดค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

๐.๐๐ – ๐.๓๐	หมายถึง	มีการกระเจายน้อย
๐.๓๐ – ๑.๐๐	หมายถึง	มีการกระจายปานกลาง
มากกว่า ๑.๐๐	หมายถึง	มีการกระจายมาก

๓.๓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติดังนี้

^๒ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น จำกัด, ๒๕๓๗), หน้า ๕๕-๑๐๐.

^๓ ชูศรี วงศ์รัตน์, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิต, ๒๕๔๓), หน้า ๘๕.

๑. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเช่นความคิดเห็นของประชากรต่อปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ ๔ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๒. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานเพื่อการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ ๔ สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และทดสอบค่าเอฟ (F-Test)^๔ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way NOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) โดยกำหนดระดับความสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕

^๔ ชานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ,(กรุงเทพมหานคร : บิสิกเซนอาร์เอนคี้, ๒๕๕๒), หน้า ๑๗๒.